

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1503

av Gunilla Nordgren (M)

Översyn av socialtjänstlagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna i socialtjänstlagen om akuta placeringar i s.k. jourhem.

Motivering

Socialnämnden skall sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett familjehem eller i ett hem för vård eller boende (HVB). Enligt socialtjänstlagen skall varje kommun ansvara för att det finns en tillgång till familjehem och HVB undantaget de hem som faller under Statens institutionsstyrelses ansvar.

Enligt SoL 6 kap. 6 § får ett barn inte utan socialnämndens medgivande eller beslut om vård tas emot för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem. Socialnämnden får inte lämna medgivande eller fatta beslut om vård utan att förhållandena i det enskilda hemmet och förutsättningarna för vård i hemmet är utredda av socialnämnden.

Samma lagparagraf reglerar även sådana enskilda hem som vid upprepade akuta tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (jourhem). ”Socialnämnden får inte placera ett barn i ett sådant enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (jourhem) om inte förhållandena i det enskilda hemmet och förutsättningarna för vård i det är utredda av kommunens socialnämnd.”

Emellertid kan det för socialtjänsten uppkomma situationer då ett barn akut måste placeras utanför hemmet. I vissa av dessa fall finns inte möjlighet att placera inom kommunen. Det som då återstår är att erbjuda barnet ett akut skydd och boende i ett jourhem utanför kommunen. Jourhem och familjehem lyder under samma lagstiftning och socialnämnden har samma utredningsskyldighet för båda placeringsvarianterna. Lagen stipulerar att kommunerna ansvarar för tillgången till familjehem. Detta kan lösas med att jourhem finns kontrakterat för att ha ett antal platser på standby. Men

situationer kan uppstå som innebär att alla platser är belagda, eller att kommunen inte har något kontrakterat jourhem på standby. Enligt gällande lagstiftning skall socialnämnden utreda och ge medgivande till både familjehem och jourhem. Lagstiftningen ger dock inget utrymme att i ett akut läge förlita sig på en utredning gjord utanför den egna kommunen.

För mindre kommuner finns det inte något behov av att ha ”standbyplatser” i ett jourhem 365 dagar om året. Behovet är oftast mindre än så. Oavsett om flera kommuner samarbetar kan situationen ändå uppstå att det inte finns några jourhemsplatser som har ett beslut om medgivande av socialnämnden. Det ligger i sakens natur att en medgivandeutredning och nämndbeslut inte låter sig göras på en eftermiddag. Lagens intention är att säkra upp de placerade barnens situation så långt det går.

Men med dagens utformning saknas ofta möjlighet för kommunerna att göra akuta placeringar och samtidigt följa utrednings- och beslutskraven i socialtjänstlagen.

Samtidigt är det från barnets perspektiv angeläget att omgående få en placering utanför familjen.

Jag vill därför att riksdagen ger regeringen i uppdrag att göra en översyn av de regler i socialtjänstlagen som socialnämnden har att förhålla sig till när det gäller akuta placeringar på jourhem som är godkända och utredda av annan kommun. I detta kan ingå att se över utredningstiden samt att se över möjligheten för att jourhem som är utredda och godkända av en annan kommuns socialnämnd än barnets hemkommun skall räknas som godkända i det akuta skedet.

Gunilla Nordgren (M)